

SAVONLINNAN KAUPUNGIN KÄYTTÖMAISUUDEN OHJEET, LYHYT

Kaupunginhallitus on hyväksynyt xx.xx.2023 § xx

(Tämä ohje kumoaa 24.11.2009 kaupunginhallituksen antaman käyttöomaisuuden ohjeen § 548).

YLEISTÄ Tämän ohjeen tarkoitus on ohjata Savonlinnan kaupungin suunnitelman mukaisten poistojen laadintaa ja käyttöomaisuuden hallinnointia.

Käyttöomaisuus jakaantuu pysyviin vastaaviin aktivoituihin menoihin ja vuosikuluksi kirjattavaan omaisuuteen. Taseen pysyviin vastaaviin kirjatut hankinnat poistetaan poistosuunnitelman mukaan vuosipoistoina.

Savonlinnan kaupungin käyttöomaisuutta hallinnoidaan käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelmalla aktivoitujen hyödykkeiden osalta. Lisäksi maa-alueita hallinnoidaan erillisellä ohjelmalla maankäyttöpalveluissa.

HANKINTAMENO

Aktivoitava käyttöomaisuus

KPL 4 luku 4.3 §: Pysyviä vastaavia ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena.

Kaupungin taseessa pysyviin vastaaviin kuuluvat hankintahinnaltaan vähintään 10 000 euron arvoiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä erikseen luovutettavissa olevat oikeudet, jotka tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta vaikuttavat tuotannontekijöinä vähintään kolmen tilikauden ajan.

Aktivoitavaa käyttöomaisuutta ei voida hankkia käyttötalouden määrärahoilla, vaan se hankitaan aina investointiosan määrärahoilla. Rakennushankkeet ja muut pitkäkestoiset investointiosan määrärahoilla rahoitettavat projektit, joiden menojen toteumaa on tarve seurata menoryhmittäin, esimerkiksi palkat, aineet, tarvikkeet jne. kirjaustileinä käytetään tuloslaskelman kulutilejä. Näiden toteutuneet menot siirretään hanknumeron perusteella pysyvien vastaavien tileille vastaanottotarkastuspöytäkirjan mukaisesti. Vastaanottotarkastuspöytäkirjan tulee olla täsmäytetty kirjanpitoon asianomaisessa hallintokunnassa.

KPL 4 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan hankintameno on luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet välittömät menot.

Hyödykkeen poistojen arvoperusta saadaan, kun hankintamenoista vähennetään arvonnlisävero ja mahdolliset alennukset sekä investointiavustukset. Arvonkorotus ei ole hankintamenoa eikä näin ollen ole poistokelpoista, se ei myöskään saa vaikuttaa tilikauden tulokseen.

Aktivoitavat kiinteät menot

Kohtuullinen osuus hankinnan ja valmistuksen välillisistä menoista KPL:n 4 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan saadaan sisällyttää hankintameno siltä osin kuin nämä menot kohdistuvat tuotantopakettiin.

Edellytyksenä on, että kiinteät menot on voitava selvittää kustannuslaskennan tai -laskelmien avulla, jotka on täsmäytetty kirjanpitoon. Tämä tarkoittaa toimivaa ja järjestelmällistä tuotekohtaista kustannuslaskentajärjestelmää.

- varastoinnin ja muiden materiaalitoimintojen kiinteät menot
- tuotantojohdon palkka-, henkilösivukulut yms.
- tuotantolaitoksen hallintokulut kuten vakuutusmaksut
- valmistustoiminnan pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot
- Hyödykkeen tuotantoon kohdistettavissa olevan lainan korkomenot tuotantojaksolta

Kiinteitä hankintamenoja, joita ei saa aktivoida

- myynti
- markkinointi
- jakelu
- yleishallinto
- perustamis- ja tutkimusmenot

POISTOMENETELMÄT

KPL 5 luku 5.1 §: Pysyviin vastaaviin kuuluvan aineellisen omaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

KPL 5 luku 12.1 §: Kirjanpitovelvollinen saa kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja, jos siihen on erityistä syytä.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännössä on määrätty, että suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy valtuusto. Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat. Poistolaskennan pohjana käytettävä aktivointiraja on 10 000 euroa. Pienhankinnat kirjataan tuloslaskelman menoksi. Ne ovat omaisuushyödykkeitä, joiden hankintahinta on alle 10 000 euroa.

Poistosuunnitelmaa muutetaan, jos pysyvien vastaavien hyödykkeen tulonodotukset tai palvelutuotantokyky heikkenevät olennaisesti. Tällöin voidaan joutua tekemään myös kertaluonteinen poisto (lisäpoisto), jolla hyödykkeen poistamatta oleva hankintameno saatetaan vastaamaan pienempiä tulonodotuksia tai palvelutuotantokykyä.

Käytettynä hankitulle hyödykkeelle määritetään poistoaika tapauskohtaisesti.

Poistolaskenta alkaa sen kuukauden alusta, kun hyödyke otetaan käyttöön.

LUETTELOITAVA IRTAIMISTO

Tulosaluevastaava ylläpitää irtaimistonsa luettelointia. Luetteloitavaa irtaimistoa on varsinainen irtain omaisuus, jonka käyttöaika on vähintään kolme vuotta ja hankintahinta vähintään 2 000 euroa riippumatta siitä millä määrärahalla irtain omaisuus on hankittu. Irtaimisto on varustettava mahdollisuuksien mukaan kaupungin omistusmerkinnällä, joka on pyrittävä sijoittamaan esineeseen helposti löydettävään ja merkinnälle sopivaan paikkaan.

Leasingvuokratuista hyödykkeistä tulee pitää omaa luetteloa.

Irtaimistoluetteloon merkitään

- kalusto, koneet, laitteet, liikennevälineet, liikkuva työkalusto, työvälineet, työkalut, liikunta- ja harrastusvälineet, palo- ja väestönsuojeluvälineet sekä muu irtain omaisuus ja kiinteistössä tapahtuvaa toimintaa palvelevat irralliset sekä helposti poissiiirrettävät tarpeistoesineet.

Irtaimistoluetteloon ei merkitä

- varastokirjanpidon alaista tavaraa,
- sellaisia kulutustavaroita, tarve- ja raaka-aineita sekä puolivalmisteita, jotka menettävät lyhyessä ajassa käyttöarvonsa, tai joiden laatu muuttuu niitä käytettäessä,
- arvoltaan vähäisiä tai nopeasti kuluvia esineitä, joiden käyttöaika on alle kolme vuotta,
- rakennuksiin, laitteisiin ja koneisiin kuuluvia kiinteitä aineosia,
- lainattuja tai vuokrattuja esineitä,
- omaan käyttöön hankittuja puolivalmisteita,
- irtaimistoa, josta ylläpidetään ajantasaista luetteloa muussa järjestelmässä. Museo pitää irtaimistoluetteloa kaupungin taideteoksista.

KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI

Hallintosäännön mukaan käyttöomaisuuden myynnin päätösvalta on seuraavanlainen:

Tekninen lautakunta päättää yli 50 000 euron muun kiinteän omaisuuden kuin asemakaavatonttien luovutuksesta. Lisäksi se päättää ennestään hinnoittelemattomien asemakaavatonttien luovuttamisesta, ja se hyväksyy asunto- ja liikehuoneistojen omistamiseen oikeuttavien osakkeiden luovutuksen.

Maankäyttöinsinööri päättää hinnoiteltujen asemakaavan mukaisten tonttien luovuttamisesta sekä muun kiinteän omaisuuden vaihtamisesta ja luovutuksesta enintään 50 000 euroon asti teknisen lautakunnan kiinteän omaisuuden hankinta- ja luovutusohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi hän päättää tarjouskilpailutukseen perustuvista puunmyyntikaupoista.

Kaupunginhallitus päättää keskushallinnon irtaimen omaisuuden myynnistä yli 20 000 euron osalta. Lautakuntien yleiseen ratkaisovaltaan sisältyy päättäminen irtaimen omaisuuden myynnistä yli 20 000 euron osalta. Toimiala-/vastualuejohtaja ja tulosalueen tai tulosityksikön esimies päättää toimialansa irtaimen omaisuuden myynnistä 20 000 euroon saakka, mikäli sitä ei ole määrätty muiden viranhaltijoiden toimivaltaan kuuluvaksi hallintosäännön muussa kohdassa.

Hallintokunnan laskujen asiatarkastajan tulee huolehtia siitä, että käyttöomaisuuskirjanpidon hoitaja saa välittömästi tiedon (myynti-ilmoituksen) tapahtuneesta kaupasta, jotta pystytään varmistamaan poistolaskennan oikeellisuus.

Poistolaskenta suoritetaan hyödykkeen luovutusajankohtaan saakka. Myynti kirjataan käyttöomaisuuden välitulille ja käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelman kautta myyntitapahtuma siirretään kirjanpitoon.

Vaihtokaupassa vaihtohyödyke kirjataan käyttöomaisuuden välitulille, jonka jälkeen selvitetään myyntivoitto/-tappio ja poistot, kuten muissakin myynneissä. Uusi hyödyke käsitellään samalla tavalla kuin muutkin uudet hankinnat. Hankinnan kauppakirjasta tulee ilmetä vaihtohyödykkeen myyntihinta ja uuden hyödykkeen ostohinta arvonnalisäveroerittelyineen.

KÄYTTÖOMAISUUDEN SIIRTO JA ROMUTTAMINEN SEKÄ IRTAIMISTON VASTIKKEETON LUOVUTTAMINEN

Käyttöomaisuuden siirroista hallintokunnasta toiseen tai hallintokunnan tulosityksiköltä toiselle on ilmoitettava kirjallisesti keskushallinnon talouspalveluihin.

Käyttöomaisuuden romutuksen yhteydessä poistetaan kyseinen omaisuus myös irtaimistoluettelosta, ja tarkistetaan romutuksen kohteen arvonlisäverokäsittely.

Käytöstä poistetun vanhan laitteen vastikkeeton luovuttaminen tapahtuu esimiehen antamalla kirjallisella luvalla. Sen jälkeen myyminen on ehdottomasti kielletty.

INVENTOINTI

Hallintokunnissa varojen käytön vastuuhenkilö huolehtii siitä, että käyttöomaisuuden inventointi suoritetaan ja täsmäytetään kirjanpitoon vuosittain. Varojen käytön vastuuhenkilö vastaa käyttöomaisuuskirjanpidon oikeellisuudesta.

RAHOITUSOSUUDET

Rahoituspäätöksistä tulee ilmoittaa käyttöomaisuuskirjanpidon hoitajalle välittömästi. Rahoitusosuus (investointiavustus) kohdennetaan kyseiselle hankkeelle käyttöomaisuuskirjanpidossa.

VAKUUTUSKORVAUKSET

Vahingoittuneesta käyttöomaisuudesta saatava vakuutuskorvaus on kirjattavan korjauskulun vähennyserä, joten ainoastaan vakuutuksen omavastuuosuus rasittaa tulosta. Suurempien tuhojen vakuutuskorvausten käsittely tarkistetaan erikseen.

MUUTA

Keskushallinnon talouspalvelut voi antaa luettelointiin ja käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelmaan liittyviä täydentäviä ohjeita.